

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Istuntoasiakirja

A7-0333/2011

6.10.2011

MIETINTÖ

järjestäytyneestä rikollisuudesta Euroopan unionissa
(2010/2309(INI))

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta

Esittelijä: Sonia Alfano

RR\879705FI.doc

PE454.687v01-00

SISÄLTÖ

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS	3
PERUSTELUT	21
NAISTEN OIKEUKSIEN JA SUKUPUOLTEN TASA-ARVON VALIOKUNNAN LAUSUNTO	23
VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS.....	28

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

järjestäytyneestä rikollisuudesta Euroopan unionissa (2010/2309(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 artiklan, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 67 artiklan, 4 luvun (82–86 artikla) sekä 5 luvun (87–89 artikla) sekä Euroopan unionin perusoikeuskirjan,
- ottaa huomioon vapautta, turvallisuutta ja oikeutta koskevan Tukholman ohjelman¹, komission tiedonannon "Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen toteuttaminen EU:n kansalaisten hyväksi: toimintasuunnitelma Tukholman ohjelman toteuttamiseksi" (KOM(2010)0171) sekä komission tiedonannon "EU:n sisäisen turvallisuuden strategian toteuttamissuunnitelma: viisi askelta kohti turvallisempaa Eurooppaa" (KOM(2010)0673),
- ottaa huomioon 8. ja 9. marraskuuta 2010 annetut oikeus- ja sisäasioiden neuvoston päätelmät järjestäytyneestä ja vakavaa kansainvälistä rikollisuutta koskevan EU:n toimintapoliittisen syklin perustamisesta ja toteuttamisesta,
- ottaa huomioon 24. lokakuuta 2008 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2008/841/YOS järjestäytyneen rikollisuuden torjunnasta²,
- ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen 15. marraskuuta 2000 tekemän kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaisen yleissopimuksen (päättöslauselma 55/25) ja siihen liittyvät pöytäkirjat, erityisesti pöytäkirjan ihmiskaupan, erityisesti naisten ja lasten kaupan ehkäisemisestä, torjumisesta ja rankaisemisesta, pöytäkirjan maitse, meritse ja ilmateitse tapahtuvan maahanmuuttajien salakuljetuksen kieltämisestä sekä ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden laittoman valmistuksen ja kaupan torjumista koskevan pöytäkirjan,
- ottaa huomioon omaisuuden tai todistusaineiston jäädyttämistä koskevien päätösten täytäntöönpanosta Euroopan unionissa 22. heinäkuuta 2003 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2003/577/YOS, rikoksen tuottaman hyödyn ja rikoksella saadun omaisuuden sekä rikoksentekovälineiden menetetyksi tuomitsemisesta 24. helmikuuta 2005 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2005/212/YOS³ sekä vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta menetetyksi tuomitsemista koskeviin päätöksiin 6. lokakuuta 2006 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2006/783/YOS,
- ottaa huomioon varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien jäsenvaltioiden toimistojen yhteistyöstä rikoksen tuottaman hyödyn tai muun rikokseen liittyvän omaisuuden jäljittämisessä ja tunnistamisessa 6. joulukuuta 2007 tehdyn neuvoston päätöksen

¹ EUVL L 115, 11.5.2010, s. 1.

² EUVL L 300, 11.11.2008, s. 42.

³ EUVL L 68, 15.3.2005, s. 49.

2007/845/YOS¹ sekä kyseisen päätöksen 8 artiklaan perustuvan komission kertomuksen KOM(2011)0176,

- ottaa huomioon neuvoston päätelmät menetetyksi tuomitsemisesta ja omaisuuden takaisinsaamisesta (7769/3/10),
- ottaa huomioon rikoksen tuottaman hyödyn rahanpesua, etsintää, takavarikkoa ja menetetyksi tuomitsemista ja terrorismin rahoitusta koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen (yleissopimus nro 198),
- ottaa huomioon komission tilaaman tutkimuksen EU:n jäsenvaltioiden rikollisesti hankitun omaisuuden löytämiseksi, jäljittämiseksi, jäädyttämiseksi ja takavarikoimiseksi soveltamien käytäntöjen vaikuttavuudesta ("Assessing the effectiveness of EU Member States' practices in the identification, tracing, freezing and confiscation of criminal assets", 2009),
- ottaa huomioon Euroopan parlamentin tutkimuksen "EU:n rooli kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa"²,
- ottaa huomioon Europolin toimittamat OCTAn (European Organised Crime Threat Assessment) vuosiraportit³ ja erityisesti vuotta 2011 koskevan raportin,
- ottaa huomioon Europolin, Eurojustin ja Frontex-viraston yhteisen kertomuksen EU:n sisäisestä turvallisuudesta (2010),
- ottaa huomioon Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskuksen vuosittain laatimat kertomukset huumausaineongelman tilanteesta Euroopassa,
- ottaa huomioon Italian kansallisen mafianvastaisen yksikön vuosikertomukset; ottaa huomioon Bundeskriminalamtin (BKA, Saksan valtiollinen rikostutkintavirasto) laatimat raportit 'ndrangheta-rikollisjärjestön läsnäolosta Saksassa ja erityisesti BKA:n tuoreimman raportin, jossa käsitellään San Luca -klaanin toimintaa Saksassa,
- ottaa huomioon Europolin vuonna 2008 laatiman raportin, jossa arvioidaan Venäjän järjestäytyneen rikollisuuden muodostamaa uhkaa,
- ottaa huomioon Europolin toimintaa koskevan yleiskertomuksen (2009),
- ottaa huomioon Euroopan parlamentin teettämän tutkimuksen aiheesta "Oikeudellisen ja poliisiyhteistyön alalla toimivaltaisten EU:n elinten koordinoinnin parantaminen: kohti Euroopan syyttäjäviranomaista",
- ottaa huomioon Euroopan unionin jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välisen tietojen ja tiedustelutietojen vaihdon yksinkertaistamisesta tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2006/960/YOS,

¹ EUVL L 332, 18.12.2007, s. 103.

² PE 410.678.

³ [http://www.europol.europa.eu/index.asp?page=publications&language=.](http://www.europol.europa.eu/index.asp?page=publications&language=)

- ottaa huomioon 16. joulukuuta 2008 tehdyn neuvoston päätöksen 2009/426/YOS Eurojustin vahvistamisesta sekä Eurojust-yksikön perustamisesta vakavan rikollisuuden torjunnan tehostamiseksi tehdyn päätöksen 2002/187/YOS muuttamisesta¹,
- ottaa huomioon Eurojustin vuosittaiset toimintakertomukset (2002–2010)²,
- ottaa huomioon 16. joulukuuta 2008 tehdyn neuvoston päätöksen 2009/976/YOS Euroopan oikeudellisesta verkostosta³,
- ottaa huomioon komission tiedonannon neuvostolle ja Euroopan parlamentille "Eurojust ja Euroopan oikeudellinen verkosto järjestäytyneen rikollisuuden ja terrorismin torjunnassa Euroopan unionissa" (KOM(2007)0644),
- ottaa huomioon neuvoston päätöksen 2009/371/YOS Euroopan poliisiviraston (Europol) perustamisesta⁴,
- ottaa huomioon neuvoston puitepäätöksen 2008/977/YOS rikosasioissa tehtävässä poliisi- ja oikeudellisessa yhteistyössä käsiteltävien henkilötietojen suojaamisesta⁵,
- ottaa huomioon 29. toukokuuta 2000 tehdyn Euroopan unionin jäsenvaltioiden keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan yleissopimuksen, kyseiseen yleissopimukseen liitettävästä pöytäkirjasta 16. lokakuuta 2001 annetut neuvoston säädökset sekä 18. joulukuuta 1997 tehdyn yleissopimuksen⁶ rajat ylittävistä avunantojärjestelyistä ja yhteistyöstä jäsenvaltioiden tullihallintojen välillä (Napoli II)⁷,
- ottaa huomioon eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13. kesäkuuta 2002 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2002/584/YOS ja sitä muuttavat myöhemmät säädökset⁸,
- ottaa huomioon eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13. kesäkuuta 2002 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 34 artiklaan perustuvat komission kertomukset (KOM(2005)0063 ja KOM(2006)0008),
- ottaa huomioon 11. heinäkuuta 2007 julkaistun komission kertomuksen eurooppalaisen pidätysmääräyksen toteuttamisesta ja 11. kesäkuuta 2008 julkaistun neuvoston pääsihteeristön muistion vastauksista kyselyihin, joilla pyritään keräämään kvantitatiivisia tietoja eurooppalaisen pidätysmääräyksen käytöstä vuonna 2007⁹,

¹ EUVL L 138, 4.6.2009, s. 14.

² http://www.eurojust.europa.eu/press_annual.htm

³ EUVL L 348, 24.12.2008, s. 130.

⁴ EUVL L 121, 15.5/2009, s. 37.

⁵ EUVL L 350, 30.12.2008, s. 60.

⁶ EYVL C 197, 12.7.2000.

⁷ EYVL C 24, 23.1.1998.

⁸ EUVL L 190, 18.7.2002, s. 1.

⁹ 10330/08

- ottaa huomioon suosituksensa neuvostolle eurooppalaista pidätysmääräystä koskevasta arvioinnista¹ ,
- ottaa huomioon 13. kesäkuuta 2002 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2002/465/YOS yhteisistä tutkintaryhmistä² ja komission kertomuksen neuvoston 13. kesäkuuta 2002 yhteisistä tutkintaryhmistä tekemän puitepäätöksen saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä (KOM(2004)0858),
- ottaa huomioon vuonna 2009 tehdyn Euroopan parlamentin tutkimuksen eurooppalaisen pidätysmääräyksen ja yhteisten tutkintaryhmien käytöstä kansallisella ja EU:n tasolla³ ,
- ottaa huomioon ihmiskaupan ehkäisemisestä ja torjumisesta sekä ihmiskaupan uhrien suojelemisesta ja neuvoston puitepäätöksen 2002/629/YOS korvaamisesta 5. huhtikuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/36/EU⁴ ,
- ottaa huomioon rahanpesun vastaisen toimintaryhmän (FATF) antamat 40 suositusta rahanpesun torjumiseksi,
- ottaa huomioon direktiivin 2005/60/EY rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin sekä terrorismin rahoitukseen⁵,
- ottaa huomioon asetuksen (EY) N:o 1889/2005 yhteisön alueelle tuotavan tai sieltä vietävän käteisrahan valvonnasta⁶,
- ottaa huomioon asetuksen (EY) N:o 1781/2006 maksajaa koskevien tietojen toimittamisesta varainsiirtojen mukana⁷,
- ottaa huomioon lahjonnan torjumisesta yksityisellä sektorilla tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2003/568/YOS⁸ ja neuvoston puitepäätöksen 2003/568/YOS 9 artiklan mukaisen komission kertomuksen neuvostolle (KOM(2007)0328),
- ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien korruption vastaisen yleissopimuksen eli Méridan sopimuksen,
- ottaa huomioon Euroopan neuvoston lahjontaa koskevan rikos- ja siviilioikeudellisen yleissopimuksen; ottaa huomioon sellaisen korruption, jossa on osallisina Euroopan yhteisöjen virkamiehiä tai Euroopan unionin jäsenvaltioiden virkamiehiä, torjumista koskevan yleissopimuksen sekä kansainvälisissä liikesuhteissa tapahtuvan ulkomaisiin virkamiehiin kohdistuvan korruption torjuntaa koskevan OECD:n yleissopimuksen,
- ottaa huomioon julkisia rakennusurakoita sekä julkisia tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta 31. maaliskuuta 2004

¹ EUVL C 291E, 30.10.2006, s. 244.

² EYVL L 162, 20.6.2002, s. 1.

³ PE 410.671.

⁴ EUVL L 101, 15.4.2011, s. 1.

⁵ EUVL L 309, 25.11.2005, s. 15.

⁶ EUVL L 309, 25.11.2005, s. 9.

⁷ EYVL L 345, 8.12.2006, s. 1.

⁸ EUVL L 192, 31.7.2003, s. 54.

annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/18/EY¹ sellaisena kuin se on myöhemmin muutettuna,

- ottaa huomioon Euroopan parlamentin tutkimuksen rahoituslaitoksista ja rakennerahastojen toteuttamisesta Etelä-Italiassa (2009),
- ottaa huomioon EU:n huumausainestrategian (2005–2012) sekä EU:n huumeidenvastaisen toimintasuunnitelman (2009–2012),
- ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien huumeiden ja rikollisuuden torjunnan toimiston (UNODC) laatiman maailman huumausaineraportin 2010,
- ottaa huomioon Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskuksen vuotta 2010 koskevan kertomuksen huumausaineongelman tilanteesta Euroopassa,
- ottaa huomioon komission Center for the Study of Democracy -tutkimuslaitokselta tilaaman selvityksen järjestäytyneen rikollisuuden ja korruption välisestä yhteydestä (2010),
- ottaa huomioon luonnonvaraisten eläinten ja kasvien suojelusta niiden kauppaa sääntelemällä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 338/97 sekä komission 13. kesäkuuta 2007 antaman suosituksen² kyseisen asetuksen täytäntöönpanon valvontatoimista,
- ottaa huomioon Transcrime-laitoksen vuonna 2008 komission rahoituksen turvin tekemän tutkimuksen kiristysrikollisuudesta ja tarpeesta ottaa käyttöön järjestäytyneen rikollisuuden toimien torjuntaväline,
- ottaa huomioon kattavasta eurooppalaisesta suunnitelmasta väärentämisen ja piratismiin torjumiseksi 25. syyskuuta 2008 annetun neuvoston päätöslauselman sekä vahvistetusta tulliyhteistyöstrategiasta 23. lokakuuta 2009 annetun neuvoston päätöslauselman,
- ottaa huomioon ympäristönsuojelusta rikosoikeudellisin keinoin 19. marraskuuta 2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/99/EY³,
- ottaa huomioon kirjallisen kannanottonsa 2/2010 Euroopan unionin korruption vastaisiin pyrkimyksiin,
- ottaa huomioon 20. marraskuuta 2008 annetun komission tiedonannon Euroopan parlamentille ja neuvostolle "Järjestäytyneen rikollisuuden torjunta Rikoshyödyn takaisinperiminen" (KOM(2008)0766),
- ottaa huomioon työjärjestyksen 48 artiklan,

¹ EUVL L 134, 30.4.2004, s. 114.

² EYVL L 61, 3.3.1997, s. 1.

³ EUVL L 328, 6.12.2008, s. 28.

- ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan mietinnön sekä naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan lausunnon (A7-0333/2011),
- A. ottaa huomioon, että Euroopan unionin tärkeimpiä tavoitteita on luoda vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alue, jolla ei ole sisärajoja ja jolla ehkäistään ja torjutaan rikollisuutta (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 artikla), sekä varmistaa korkea turvallisuuden taso ehkäisemällä ja torjumalla rikollisuutta ja toteuttamalla poliisiviranomaisten ja oikeusviranomaisten ja muiden toimivaltaisten viranomaisten välisiä yhteensovittamis- ja yhteistyötoimia sekä rikosoikeudellisten päätösten vastavuoroisella tunnustamisella ja tarvittaessa rikoslainsäädäntöjen lähentämisellä (Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 67 artikla);
- B. ottaa huomioon, että järjestäytyneen rikollisuuden aiheuttamat sosiaaliset kustannukset ovat huomattavat, sillä se rikkoo ihmisoikeuksia, heikentää demokraattisia periaatteita, suuntaa toisaalle ja tuhlaa taloudellisia, inhimillisiä ja muita resursseja, vääristää vapaita sisämarkkinoita, turmelee yrityksiä ja laillista liiketoimintaa, rohkaisee syylistymään korruptioon ja saastuttaa ja tuhoaa ympäristöä;
- C. ottaa huomioon, että tuomioistuimista ja poliisiviranomaisten ja toimittajien tutkimuksista saadut hälyttävät todisteet osoittavat, että eräissä jäsenvaltioissa järjestäytynyt rikollisuus on soluttautunut poliittisiin piireihin, julkisiin elimiin ja lailliseen liiketoimintaan ja juurtunut syvälle niiden rakenteisiin; toteaa olevan mahdollista, että se on vallannut alaa myös muualla Euroopan unionissa, mikä vahvistaa järjestäytyneen rikollisuuden asemaa,
- D. toteaa, että järjestäytyneen rikollisuuden tarkoituksena ja lähtökohtana on tuottaa taloudellista voittoa ja että siksi sen ehkäisyssä ja torjunnassa on keskityttävä rikoshyödyn määrittämiseen, jäädyttämiseen, takavarikoimiseen ja menetetyksi tuomitsemiseen, jotta toimet olisivat tehokkaita; katsoo, että nykyinen EU:n tason lainsäädäntökehys ei vaikuta asianmukaiselta perustalta vakavien toimien toteuttamiseksi ongelman ratkaisemiseksi ja että tarvitaan lainsäädäntöä, joka mahdollistaisi esimerkiksi niin kutsutun laajennetun menetetyksi tuomitsemisen sekä peitehenkilöiden ja -järjestöjen nimiin rekisteröityihin varoihin kohdistuvat toimet; ottaa lisäksi huomioon, että sijoittamalla menetetyksi tuomitut varat sosiaalisiin tarkoituksiin edistetään myönteistä suhtautumista järjestäytyneen rikollisuuden torjuntastrategioihin, sillä varojen menetetyksi tuomitsemista ei silloin enää pidetä pelkästään keinona evätä resursseja rikollisjärjestöiltä, vaan sen rakentava vaikutus on kaksinkertainen, sillä siten sekä tuetaan järjestäytyneen rikollisuuden ehkäisemistä että piristetään taloudellista ja sosiaalista kehitystä,
- E. ottaa huomioon, että rikollisjärjestöt keskittävät toimintansa lukuisille ja jatkuvasti laajeneville aloille, kuten kansainväliseen huumekauppaan, ihmiskauppaan ja ihmisten hyväksikäyttöön, talousrikollisuuteen, kansainväliseen asekauppaan, rahan väärentämiseen, tietoverkkorikoksiin, ympäristörikoksiin, julkisten varojen ohjaamiseen toisaalle, petoksiin ja kiristyksiin, ja että kyseinen toiminta on useimmiten luonteeltaan ylikansallista ja yleiseurooppalaista; toteaa, että suuri osa tämän rikollisen toiminnan hyödystä pestään,

- F. ottaa huomioon, että laittomat maahanmuuttajanaiset ja -tytöt ovat esimerkiksi prostituution ja ihmiskaupan kautta alttiimpia järjestäytyneelle rikollisuudelle kuin naiset ja tytöt, jotka ovat EU-maan kansalaisia;
- G. ottaa huomioon, että vaikka yhtään kattavaa tutkimusta ei ole tehty, Euroopassa toimivien mafiatyyppisten rikollisjärjestöjen liikevaihdon määrä on vaikuttava, erityisesti kun on kyse italialaisista järjestäytyneistä rikollisryhmistä, joiden tulot ovat useisiin tutkimuksiin (Eurispes-tutkimus mukaan luettuna) perustuvien ja Eurojustin, Europolin ja Frontex-viraston yhteisessä raportissa vuonna 2010 vahvistettujen varovaisten arvioiden mukaan vähintään 135 miljardia euroa, mikä on enemmän kuin kuuden EU:n jäsenvaltion yhteenlaskettu BKT; toteaa, että paras esimerkki tästä on 'ndrangheta-järjestö, joka on kaikkein syvimmälle juurtunut mafiaryhmä EU:n jäsenvaltioissa ja muualla maailmassa ja jonka liikevaihdon arvioidaan nousevan vähintään 44 miljardiin euroon vuodessa;
- H. ottaa huomioon, että järjestäytyneen rikollisuuden Euroopan unionille muodostama uhka ulottuu unionin rajojen ulkopuolelle ja että siihen on siksi vastattava ottaen asianmukaisesti huomioon tarve soveltaa maailmanlaajuisia ja kansainvälistä lähestymistapaa, mikä edellyttää tiivistä yhteistyötä kolmansien maiden ja Interpolin ja Yhdistyneiden kansakuntien huumeiden ja rikollisuuden torjunnan toimiston (UNODC) kaltaisten kansainvälisten järjestöjen kanssa;
- I. ottaa huomioon, että korruptio on tavanomaisin keino, jota järjestäytyneet rikolliset käyttävät kiristämiseen tai palkitsemiseen ohjatakseen julkisia resursseja toisaalle ja soluttautukseen paikallistason politiikkaan, hallintoon ja yksityiseen sektoriin;
- J. toteaa, että rahanpesu on yksi salakavalimmista keinoista, joilla laitton toiminta voi turmella laillista toimintaa, ja että se on välttämätön siirtymäprosessi, jota ilman rikoksella hankittu ostovoima pysyy vain potentiaalina, jota voidaan käyttää laittomissa piireissä mutta jota ei voida muuttaa todelliseksi taloudelliseksi vallaksi; toteaa, että yhteistyö ja kansainvälinen yhteistoiminta ovat keskeisiä tekijöitä rahanpesun torjumiseksi tehokkaasti;
- K. toteaa, että kansainvälinen huumeakauppa on järjestäytyneen rikollisuuden ja mafia-ryhmien tärkein tulonlähde ja tarjoaa niille perustan, jonka avulla ne voivat vakiinnuttaa taloudelliset ja sosiaaliset asemansa; ottaa huomioon, että EU on sekä yksi suurimmista huumeakaupan markkinoista (heroiini, kokaiini ja kannabis) että huumeiden tuottaja (enimmäkseen synteettisiä huumeita); ottaa huomioon, että huumeakauppa ulottuu myös moniin selkeästi yksilöitäviin Euroopan ulkopuolella sijaitseviin tuotanto- ja kauttakulkumaihin erityisesti Latinalaisessa Amerikassa, Länsi-Afrikassa ja Aasiassa;
- L. ottaa huomioon, että muun muassa kiristysrikollisuus ja koronkiskonta tarjoavat järjestäytyneelle rikollisuudelle keinon soluttautua laillisen talouden piiriin, mikä vääristää vakavasti kaikkia vapaiden markkinoiden muotoja ja heikentää kansalaisten, yrittäjien, työntekijöiden ja itsenäisten elinkeinonharjoittajien oikeuksia; toteaa, että tämä ilmiö on nousemassa hälyttäviin mittoihin ainakin joka toisessa EU:n jäsenvaltiossa ja esiintyy merkittävässä määrin myös muissa jäsenvaltioissa, mikä osoitettiin Transcrime-laitoksen vuonna 2008 komission rahoituksen turvin tekemässä tutkimuksessa "Study on Extortion Racketeering: the Need for an Instrument to Combat Activities of Organised Crime"; ottaa huomioon, että kiristysrikollisuuden leviäminen on suorassa suhteessa siihen, missä

määrin järjestäytyneet rikolliset valvovat maata ja se talous- ja liike-elämää ja poliittista toimintaa; toteaa, että kiristysrikollisuuden tehokkaassa torjumisessa ensimmäinen olennainen vaihe on rohkaista uhreja ilmoittamaan rikokset ja varmistaa, että viranomaiset ovat jatkuvasti voimakkaasti läsnä;

Johdanto

1. panee tyytyväisenä merkille Tukholman ohjelmassa, siihen liittyvässä toimintasuunnitelmassa ja sisäisen turvallisuuden strategiassa esitetyt aloitteet järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi ja toivoo, että uuden puheenjohtajakolmikron aikana järjestäytyneen rikollisuuden torjuminen otetaan poliittiseksi painopistealueeksi ja että se tuottaa konkreettisia tuloksia;
2. on vakuuttunut siitä, että järjestäytynyt rikollisuus, oli kyse sitten mafiatyyppisestä tai muunlaisesta rikollisuudesta, on yksi pääasiallisista uhkista EU:n sisäiselle turvallisuudelle ja sen kansalaisten vapaudelle; katsoo, että vaikka vaarana on, että rikollisjärjestöt voivat alkaa tehdä yhä useammin yhteistyötä terroristijärjestöjen kanssa, järjestäytyneen rikollisuutta on käsiteltävä erikseen terrorismista, ja vaatii erillistä ja horisontaalista EU:n tämän alan strategiaa, johon kuuluu myös lainsäädännöllisiä ja operatiivisia toimenpiteitä, varojen myöntäminen sekä tarkka toteuttamisaikataulu; tukee neuvoston 8. ja 9. marraskuuta 2010 antamia päätelmiä järjestäytyneen rikollisuutta koskevasta EU:n toimintapoliittisesta syklistä ja kehottaa neuvostoa arvioimaan päätöstä uudelleen ja myöntämään Euroopan parlamentille mahdollisuus osallistua painopisteiden asettamiseen, strategisia tavoitteita koskevaan keskusteluun ja toimintapoliittisen syklin tulosten arviointiin;
3. tukee jäsenvaltioiden toimia järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi ja kannustaa niitä vahvistamaan oikeus- ja poliisiviranomaisten toimintaa parhaiden käytännön kokemusten perusteella, niiden toiminnan tukemiseen tarkoitettujen lainsäädäntöjen ja voimavarojen vertailu mukaan lukien, sekä varaamalla tähän tarkoitukseen riittävästi henkilöstöä ja rahaa; kehottaa jäsenvaltioita noudattamaan tutkinnassa ennakoivaa lähestymistapaa, laatimaan kansallisia suunnitelmia järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi sekä koordinoimaan toimia keskitetysti asianmukaisen erityisrakenteen avulla ottaen malliksi kaikkein menestyksekkäimmät kokemukset eräissä jäsenvaltioissa; pyytää sisäisen turvallisuuden operatiivisen yhteistyön pysyvää komiteaa järjestämään vuosittain kokouksen, johon ainakin jäsenvaltiot, komissio, neuvosto, Euroopan parlamentti, Europol ja Eurojust osallistuvat ja jossa voidaan esitellä saavutetut tulokset ja tulevat suunnitelmat järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi EU:n tasolla ja kansallisella tasolla;
4. korostaa, että kaikissa toimissa järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi on noudatettava täysin perusoikeuksia ja että toimien on oltava oikeasuhteisia asetettuihin tavoitteisiin nähden, ja katsoo, että näiden tavoitteiden on oltava tarpeellisia demokraattisessa yhteiskunnassa perusoikeuskirjan 52 artiklan mukaisesti ilman, että niillä rajoitetaan tarpeettomasti kansalaisten vapauksia, sellaisina kuin ne on kirjattu Euroopan ihmisoikeussopimukseen, EU:n perusoikeuskirjaan ja jäsenvaltioiden yhteisiin perustuslaillisiin periaatteisiin;
5. toteaa, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 222 artiklassa vahvistetaan Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden laillinen velvollisuus panna yhteisvastuulauseke

täytäntöön; ilmaisee syvän huolestumisensa järjestäytyneen rikollisuuden yrityksistä soluttautua politiikkaan, kaikille hallinnon aloille, talouteen ja rahoitusalueelle; pyytää komissiota, neuvostoa ja jäsenvaltioita keskittämään rikollisuutta hillitsevän toimintansa rikollisesti hankittuun omaisuuteen, myös sellaiseen, joka usein piilotetaan bulvaanien, rahoittajien, poliittisten elinten ja edunvalvontaryhmien verkostojen avulla; korostaa, että järjestäytyneen rikollisuuden vastaisissa toiminnoissa on otettava täysimääräisesti huomioon niin kutsuttu valkokaulusrikollisuus;

EU:n oikeudellisen kehyksen parantaminen

6. huomauttaa, että kansainväliset rikollisverkostot toimivat hyvin aktiivisesti ja että järjestäytynyt rikollisuus laajenee ja muuttuu entistä hienosyisemmäksi, ja kehottaa siksi jäsenvaltioita tiivistämään yhteistyötään ja koordinointiaan sekä lähentämään lainsäädäntöjään, erityisesti kehittämällä yhteisiä ja yhdenmukaisia toimintatapoja ja rikosten tunnusmerkistöjä ja hyödyntämällä järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa pisimmälle kehittyneiden lainsäädäntöjen hyviä käytänteitä; kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan kaikkien suoraan tai välillisesti järjestäytyneen rikollisuuden torjuntatoimiin liittyvien eurooppalaisten ja kansainvälisten oikeudellisten välineiden oikea-aikaisen ja tarkoituksenmukaisen ratifioinnin ja/tai ottamisen osaksi kansallista lainsäädäntöä;
7. panee merkille, että järjestäytyneen rikollisuuden torjunnasta tehdyllä puitepäätöksellä 2008/841/YOS on ollut hyvin vähäinen vaikutus jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmiin eikä sen nojalla ole parannettu merkittävästi kansallista lainsäädäntöä eikä operatiivista yhteistyötä järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa; kehottaa komissiota antamaan vuoden 2013 loppuun mennessä ehdotuksen direktiiviksi, johon sisältyy aiempaa konkreettisempi järjestäytyneen rikollisuuden määritelmä ja jossa ilmiön avainpiirteet eritellään tarkemmin keskittyen erityisesti organisaation pääasialliseen toimintatapaan ja ottaen huomioon myös järjestäytyneen rikollisuuden uudet tyypit; katsoo, että kun on kyse rikoksesta, joka muodostuu rikollisjärjestöön kuulumisesta, olisi otettava asianmukaisesti huomioon eri kansallisten oikeusjärjestelmien erityispiirteet ja tutkittava nykyisestä kaksitahoisesta lähestymistavasta (jossa kriminalisoidaan sekä kuuluminen rikollisjärjestöön että salahanke) luopumista sekä niiden rikosten määrittelemistä, joihin järjestäytynyt rikollisuus tyypillisesti syyllistyy ja joihin jäsenvaltioissa käytössä olevasta enimmäisrangaistuksesta riippumatta voidaan soveltaa kyseistä rikoksen tunnusmerkistöä; pyytää myös tarkastelemaan lähemmin kysymystä siitä, onko kaikki rikollisjärjestöille annetun tuen muodot kriminalisoitava;
8. pyytää komissiota, neuvostoa ja jäsenvaltioita keskittämään rikollisuutta hillitsevän toimintansa rikollisesti hankittuun omaisuuteen, myös sellaiseen, joka liittyy välillisesti rikollisjärjestöihin ja niiden jäseniin ja joka usein piilotetaan bulvaanien ja rahoittajien verkostojen avulla;
9. pyytää komissiota esittämään mahdollisimman pian ehdotuksen puitedirektiiviksi rikoksella hankitun omaisuuden takavarikointia ja menetetyksi tuomitsemisesta koskevasta menettelystä, kuten komission vuoden 2011 työohjelmaan on kirjattu, ja kehottaa siksi komissiota ottamaan huomioon vaatimuksen noudattaa perusoikeuskirjassa ja Euroopan ihmisoikeussopimuksessa vahvistettuja perusoikeuksia ja

- laatimaan laajennetun ja tuomioon perustumattoman menetetyksi tuomitsemisen kaltaisten välineiden tehokasta käyttöä koskevat säännöt;
- laatimaan säännöt, jotka koskevat rikosentekijän hallussa olevien varojen alkuperää koskevan todistustaakan keventämistä sen jälkeen kun rikosentekijä on tuomittu vakavasta rikoksesta (järjestäytyneeseen rikollisuuteen liittyvät rikokset mukaan lukien);
- rohkaisemaan ottamaan kansallisissa oikeusjärjestelmissä käyttöön välineitä, joilla kevennetään tapauksen mukaan rikos-, siviili- tai vero-oikeudessa sovellettavaa todistustaakkaa, joka koskee järjestäytyneeseen rikollisuuteen liittyvästä rikoksesta tuomitun henkilön hallussa olevien varojen alkuperää;
- sisällyttämään ehdotukseensa sääntöjä, joilla mahdollistetaan kolmansille siirrettyjen varojen takavarikointi ja sen jälkeen menetetyksi tuomitseminen; kehottaa myös pitämään bulvaanien toimia kyseisissä tapauksissa rikoksina, sillä niiden tarkoituksena on välttää varojen suojaustoimien täytäntöönpano tai helpottaa laittomasti hankittujen varojen vastaanottamista, pesemistä tai käyttöä koskevien rikosten tekemistä; kehottaa näin ollen komissiota kirjaamaan lainsäädäntöehdotuksiinsa, että Yhdistyneiden kansakuntien Palermon yleissopimuksessa vahvistettu ja puitepäätökseen 2008/841/EY sisällytetty rikoshyödyn käsite on laajempi kuin voiton käsite; kehottaa jäsenvaltioita sisällyttämään tämän käsitteen viipymättä lainsäädäntöönsä, jotta varmistetaan, että kaikki tulot, joilla on suora tai välillinen yhteys järjestäytyneeseen rikollisuuteen liittyvän rikoksen tekemiseen, voidaan takavarikoida ja tuomita menetetyiksi;

10. kehottaa komissiota antamaan hyväksyntänsä ja tukensa ajatukselle, jonka mukaan unionin on kiireesti annettava lainsäädäntöä rikoksen tuottaman hyödyn käyttämisestä sosiaalisiin tarkoituksiin, todistajien suojelu mukaan lukien, jotta rikollisjärjestöjen tai niihin yhteyksissä olevien järjestöjen pääomat saadaan takaisin laillisen, rehellisen, avoimen ja kunniallisen talouden piiriin;

11. kannattaa jäsenvaltioiden välistä tiiviimpää yhteistyötä takavarikkoja ja menetetyksi tuomitsemista koskevien päätösten tunnustamisessa ja asianmukaisessa täytäntöönpanossa; pitää varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavia toimistoja keskeisenä välineenä järjestäytyneen rikollisuuden torjumisessa ja katsoo, että niille on annettava riittävästi resursseja, asiantuntijoita ja toimivaltuuksia mahdollisimman pian; hyväksyy komission arvion siitä, mitkä ovat nykyisten varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen pääasialliset ongelmat¹; kehottaa komissiota vahvistamaan varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen asemaa ja toimivaltuuksia sekä joustavoittamaan ja yhdenmukaistamaan niiden tiedonsaantimahdollisuuksia;

12. kehottaa komissiota laatimaan vuoden 2013 loppuun mennessä tutkimuksen jäsenvaltioissa järjestäytyneen rikollisuuden torjumisessa sovelletuista tutkinnallisista menetelmistä sekä kiinnittämään siinä erityistä huomiota tele- ja salakuuntelun, etsintämenettelyiden, siirretyn pidättämisen, siirretyn takavarikoinnin, peitetöiminnan,

¹

valvotun kuljetuksen ja valvotun läpilaskun kaltaisten keinojen käyttöön; kehottaa komissiota antamaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 87 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaisesti vuoden 2014 loppuun mennessä direktiiviehdotuksen yhteisistä tutkintatekniikoista järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi;

13. korostaa, että on tärkeää varmistaa järjestäytyneen rikollisuuden suorien ja välillisten uhrien, todistajien, oikeuslaitoksen kanssa yhteistyötä tekevien, ilmiantajien ja heidän perheidensä asianmukainen suojeleminen, ja pitää tässä yhteydessä myönteisenä komission ehdotusta direktiiviksi rikoksen uhrien oikeuksia, tukea ja suojeleminen koskevista vähimmäisvaatimuksista, mutta pyytää antamaan myös todistajiin, oikeuslaitoksen kanssa yhteistyötä tekeviin, ilmiantajiin ja heidän perheisiinsä sovellettavaa EU:n lainsäädäntöä; pyytää kohtelevaan tasapuolisesti kaikkia erityyppisiä uhreja (erityisesti järjestäytyneen rikollisuuden ja terrorismin uhreja sekä virkatehtävissään uhriksi joutuneita) ja toimimaan niin, että todistajien, oikeuslaitoksen kanssa yhteistyötä tekevien, ilmiantajien ja heidän perheidensä suojeleminen oikeudessa ulottuu itse oikeuskäsittelyä pidemmälle; korostaa, että järjestäytyneen rikollisuuden uhriksi joutuneet alaikäiset tarvitsevat erityishuomiota, -kohtelua, -suojeleminen, -apua ja -ohjausta; pyytää komissiota antamaan selkeät ohjeet todistajien, oikeuslaitoksen kanssa yhteistyötä tekevien, ilmiantajien ja heidän perheidensä avustamisesta sekä myöntämään heille ylikansallisen eurooppalaisen oikeudellisen aseman ja ulottamaan heihin heille jäsenvaltioissa mahdollisesti myönnetyn suojan, jos oikeuslaitoksen kanssa yhteistyötä tekevän, todistajan tai ilmiantajan alkuperäjäsenvaltio niin pyytää; ehdottaa eurooppalaisen rahaston perustamista järjestäytyneen rikollisuuden uhrien ja todistajien suojelemiseksi ja avustamiseksi muun muassa tukemalla valtiosta riippumattomia mafiaa ja ryöstöntapaista kiristystä vastaan toimivia järjestöjä, jotka jäsenvaltiot ovat tunnustaneet; pitää myönteisenä, että jotkin jäsenvaltiot ovat hyväksyneet säännöksiä, joiden tarkoituksena on parantaa todistajien ja oikeuslaitoksen kanssa yhteistyötä tekevien suojeleminen järjestäytyneeseen rikollisuuteen liittyvissä tapauksissa (muun muassa sallimalla etätuomioistuinmenettelyt);
14. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita edistämään uhrien perheiden asiaa ajavien yhdistysten asemaa ja vuoropuhelua tällaisten yhdistysten ja toimielinten välillä sekä perustamaan EU:n laajuisen foorumin kyseisille yhdistyksille;

Mafiatyyppisten rikollisjärjestöjen juurtumisen torjunta EU:ssa

15. kehottaa komissiota laatimaan direktiiviehdotuksen, jolla säädetään osallisuus mafian tai muiden rikollispiirien toimintaan rangaistavaksi teoksi kaikissa jäsenvaltioissa, jotta voidaan määrittellä rangaistaviksi sellaiset rikollisjärjestöt, jotka saavat hyötyä pelkästä olemassaolostaan, koska ne kykenevät herättämään pelkoa myös ilman konkreettisia väkivallantekoja tai uhkauksia tarkoituksenaan päästä vaikuttamaan talouselämään, julkishallintoon, julkisiin palveluihin ja vaalijärjestelmään;
16. aikoo perustaa kolmen kuukauden kuluttua tämän päätöslauselman hyväksymisestä erityisvaliokunnan käsittelemään kansainvälisesti toimivien rikollisjärjestöjen, myös mafiajärjestöjen, leviämistä ja aikoo määrittää yhdeksi sen tavoitteista ilmiön laajuuden ja sen sosioekonomisten haittavaikutusten perinpohjaisen selvittämisen unionissa, mukaan lukien kysymys mafia- ja rikollisjärjestöjen itselleen hankkimista julkisista varoista ja järjestöjen soluttautumisesta julkishallintoon ja kysymys vaikutusten ulottumisesta

lailliseen talouteen ja rahoitusjärjestelmään, sekä sellaisten lainsäädäntötoimien määrittämisen, joilla voidaan torjua tätä kouriintuntuvaa ja tunnustettua uhkaa Euroopan unionille ja sen kansalaisille; pyytää tämän vuoksi puheenjohtajakokousta laatimaan ehdotuksen työjärjestyksen 184 artiklan mukaisesti;

17. pyytää komissiota laatimaan yhteistyössä Europolin kanssa kesäkuuhun 2013 mennessä selvityksen, jossa arvioidaan kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden taloudellisia haittavaikutuksia Euroopan unionissa; pyytää Europolia laatimaan vuoteen 2012 mennessä temaattisen OCTA-raportin mafiatyyppisten rikollisjärjestöjen läsnäolon muodostamasta uhasta EU:ssa;
18. korostaa, että Europolin vuonna 2011 julkaiseman OCTA-raportin mukaan rikollisjärjestöt ovat erinomaisia mukautumaan ja havaitsevat sekä käyttävät nopeasti hyväkseen uusia laittomia markkinoita; pitää näin ollen välttämättömänä perinteisen järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan lisäksi kiinnittää erityistä huomiota myös uusiin järjestäytyneen rikollisuuden muotoihin;

Järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan eri tavoin osallistuvien eurooppalaisten elinten toiminnan kehittäminen ja suhteiden tiivistäminen muihin kansainvälisiin järjestöihin

19. pyytää jäsenvaltioita saattamaan viipymättä osaksi kansallista lainsäädäntöään ja panemaan täytäntöön neuvoston päätöksen 2009/426/YOS Eurojustin vahvistamisesta ja noudattamaan kaikkia siinä esitettyjä suosituksia; pyytää jäsenvaltioita varmistamaan, että niiden kansalliselle Eurojustin jäsenelle ilmoitetaan viipymättä rikoksista, jotka koskevat vähintään kahta jäsenvaltiota ja joissa on selviä viitteitä siitä, että niissä on mukana jokin rikollisjärjestö; pitää tärkeänä Eurojustin vahvistamista kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan tehostamiseksi ja viittaa sen aloiteoikeuteen, etenkin kun on kyse oikeudesta käynnistää rikostutkimuksia, ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 85 artiklassa sille annettuihin valtuuksiin; kehottaa EU:n toimielimiä käyttämään kansainvälisellä tasolla koko poliittista painoarvoaan sen hyväksi, että ryhdytään tarkastelemaan mahdollisuuksia välittää myös kansainvälisellä tasolla EU:n ja Eurojustin keräämiä kokemuksia ja mahdollisesti asettamaan kaikkien käyttöön EU:n tähän asti keräämä taitotieto;
20. pyytää komissiota tekemään mahdollisimman pian vaikutustenarvioinnin Euroopan syyttäjänvirastosta saatavasta lisäarvosta sekä tarkastelemaan mahdollisuutta ulottaa sen toiminta-ala koskemaan vakavan kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden ja lahjonnan torjuntaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 86 artiklan 4 kohdan mukaisesti ja ottamaan samalla huomioon vaikutukset perusoikeuksiin ja etenkin puolustautumisoikeuksiin sekä tarpeen yhdenmukaistaa etukäteen aineellista rikosoikeutta ja prosessioikeutta koskevat vaatimukset sekä tuomiovaltaa rikosasioissa koskevat säännöt; pyytää komissiota käynnistämään kaikkien sellaisten merkittävien toimijoiden kuulemiset kuin perusoikeusvirasto, Euroopan tietosuojavaltuutettu, Euroopan neuvosto, Euroopan parlamentti, jäsenvaltioiden parlamentit ja kansalaisyhteiskunta ja keskustelemaan niiden kanssa Euroopan syyttäjänviraston mahdollisen perustamisen vaikutuksista;
21. hyväksyy Europolille vuonna 2009 laaditun viisivuotisen kehitysstrategian; pyytää Europolia lisäämään yhteyksiään ja tiivistämään suhteitaan Euroopan parlamenttiin, jotta

ne voisivat yhdessä tarkastella säännöllisin väliajoin edistymistä strategian toteuttamisessa ja mahdollisia ongelmia; kehottaa Europolia puuttumaan aiempaa tehokkaammin järjestäytyneeseen rikollisuuteen ja mafiatyyppiseen rikollisuuteen perustamalla erityisyksikön sitä varten ja vahvistamalla sitä sekä hyödyntämällä sille tätä varten osoitetut varat tarkoituksenmukaisemmin; kehottaa Europolia tekemään entistäkin tiiviimpää yhteistyötä Interpolin kanssa rikollisjärjestöjen toiminnan torjumiseksi kansainvälisellä tasolla etenkin tietojen vaihdon saralla; pyytää Europolia luomaan tiiviimpiä yhteyksiä ja tekemään strategisia ja operationaalisia sopimuksia EU:n ulkopuolisten maiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa;

22. kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota parantamaan kansallisten poliisiviranomaisten välistä yhteistyötä käytännössä poistamalla muodolliset esteet niin tarkkaan kuin mahdollista;
23. toistaa, että on tärkeää tehostaa jäsenvaltioiden poliisi- ja oikeusviranomaisten käytännön yhteistyötä tietojen vaihtamiseksi rikollisjärjestöistä ja tutkimusten koordinoimiseksi; kehottaa komissiota ja Eurojustia luomaan tätä varten nykyistä tehokkaamman kansallisten yhteyspisteiden verkoston; kehottaa lisäksi komissiota toimittamaan vuosittain raportin siitä, miten tehostetussa poliisi- ja oikeusviranomaisten yhteistyössä järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi on edistytty;
24. toteaa, että Europolin, Eurojustin ja OLAFin välisistä kahdenvälisistä pöytäkirjoista ja sopimuksista huolimatta niiden yhteistyötä voidaan vielä parantaa huomattavasti; pyytääkin Europolia, Eurojustia, OLAFia ja EU:n ihmiskaupan torjunnan koordinaattoria sitoutumaan konkreettisesti ja yhteisesti arvioimaan ja päivittämään jatkuvasti yhteistyösopimuksia sekä panemaan ne täytäntöön kiinnittäen erityishuomiota oikeustapausten yhteenvetojen, niihin liittyvien tietojen ja luonteeltaan strategisten tietojen vaihtoon; katsoo, että Europolin, Eurojustin ja OLAFin yhteistyö on tehokasta vain, jos niiden vastualueet määritellään selvästi päällekkäisyyksien välttämiseksi; pyytää komissiota laatimaan selvityksen, jossa arvioidaan rikollisuuden torjunnasta vastaavien EU:n ja jäsenvaltioiden virastojen tehokkuutta;

Rikosoikeudellisten päätösten vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen kehittäminen sekä EU:n ja kolmansien maiden poliisi- ja oikeudellisen yhteistyön parantaminen

25. on tietoinen, että oikeusalan yhteistyön käytännön esteiden voittamiseksi on kiinnitettävä erityishuomiota oikeus- ja poliisiviranomaisille annettavaan tietoon ja neuvontaan, ja pyytää jäsenvaltioita määrittämään oikeus- ja poliisialan koulutuksen poliittiseksi painopisteeksi; pyytää samalla komissiota ryhtymään tarvittaviin toimiin, myös rahoitustoimiin, jäsenvaltioiden toiminnan tukemiseksi;
26. tunnustaa, että oikeusalan yhteistyö, jäsenvaltioiden välinen yhteistyö mukaan lukien, on olennainen osa kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa ja yhteisen turvallisuuden ja oikeuden alueen luomista, ja pyytää jäsenvaltioita noudattamaan sitoumuksiaan ja saattamaan välittömästi osaksi kansallista lainsäädäntöään kaikki EU:n nykyiset oikeudellisen yhteistyön välineet, erityisesti vuoden 2000 yleissopimuksen keskinäisestä oikeusavusta ja siihen vuonna 2001 liitetyn pöytäkirjan sekä yhteisistä tutkintaryhmistä tehdyn puitepäätöksen; on tietoinen, että oikeusalan yhteistyön käytännön esteiden voittamiseksi on kiinnitettävä erityishuomiota oikeus- ja poliisiviranomaisille sekä puolustusasianajajille annettavaan tietoon ja neuvontaan, ja

pyytää jäsenvaltioita määrittämään oikeus- ja poliisialan koulutuksen sekä oikeuden puolustukseen poliittiseksi painopisteeksi; pyytää samalla komissiota ryhtymään tarvittaviin toimiin, myös rahoitustoimiin, jäsenvaltioiden toiminnan tukemiseksi;

27. kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota jatkamaan ponnistelujaan eurooppalaisen pidätysmääräyksen panemiseksi tehokkaasti täytäntöön; kehottaa komissiota pohtimaan, voitaisiinko puitedirektiivin 4 artiklassa tarkoitettuja eurooppalaisen pidätysmääräyksen harkinnanvaraisia kieltäytymisperusteita muuttaa unionin perusoikeusvelvoitteiden mukaisiksi ja pitää mielessä vastavuoroisen tunnustamisen välineistä myöhemmin saadut kokemukset, kun kyse on yleisesti järjestäytyneeseen rikollisuuteen liitetyistä rikoksista, mafian toimintaan osallistumista koskeva rikos mukaan lukien; kehottaa jäsenvaltioiden oikeusviranomaisia varmistamaan kaikin tavoin, että niiden antamat pidätysmääräykset toimitetaan poikkeuksetta eteenpäin Interpolille;
28. toteaa, että yhteiset tutkintaryhmät ovat oleellisessa asemassa rajat ylittävän järjestäytyneen rikollisuuden torjumisessa, ja tuo julki huolensa siitä, että puitedirektiivin vajavaisen täytäntöönpanon ja eräiden jäsenvaltioiden oikeusviranomaisten haluttomuuden vuoksi tätä tutkinnan välinettä ei hyödynnetä täysimääräisesti; kehottaa komissiota ja neuvostoa vauhdittamaan yhteisten tutkintaryhmien työtä varmistamalla, että kaikki jäsenvaltiot panevat puitepäätöksen 2002/465/YOS täytäntöön täysimääräisesti, sekä tarjoamalla asianmukaista taloudellista tukea; korostaa, että yhteisten tutkintaryhmien tuloksia voidaan arvioida sekä Euroopan tasolla (esimerkiksi takavarikoitujen tavaroiden arvon perusteella) että jäsenvaltioiden tasolla (esimerkiksi yksittäisten ryhmän jäsenten tehokkuuden perusteella), ja kehottaa komissiota käsittelemään tätä asiaa yhdessä Eurojustin ja Europolin kanssa;
29. huomauttaa, että rajat eivät ole este järjestäytyneelle rikollisuudelle; pitää näin ollen välttämättömänä, että järjestäytyneen rikollisuuden ulkoinen ulottuvuus otetaan huomioon unionin pyrkiessä torjumaan järjestäytyntä rikollisuutta; toteaa tämän vuoksi olevan tärkeää, että Euroopan ulkosuhdehallinto ja EU:n tilannekeskus (SitCen) ovat entistä tiiviimmin mukana toiminnassa; kehottaa komissiota tehostamaan entisestään EU:n ulkopuolisten maiden kanssa rajat ylittävän järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi tehtyjen, oikeudellista ja tutkinnallista yhteistyötä koskevien sopimusten tehokkuutta ja päivittämään niitä säännöllisesti; kehottaa lisäksi näitä sopimuksia laadittaessa ottamaan asianmukaisesti huomioon ne erityisuhat, joita järjestäytynyt rikollisuus yksittäisissä maissa aiheuttaa EU:n sisäiselle ja ulkoiselle turvallisuudelle; kehottaa Europolia laatimaan useammin nykyistä yksityiskohtaisempia analyysejä Euroopan ulkopuolisista rikollisjärjestöistä, joiden toiminnalla on suora tai epäsuora vaikutus EU:hun; pitää olennaisen tärkeänä, että EU ja kansainväliset järjestöt jatkavat ja tehostavat työtään Balkanilla erityisesti järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi; kehottaa komissiota yhteistyössä Europolin kanssa kehittämään Interpolin kanssa yhteisen hankkeen, jolla tuetaan poliisi- ja oikeusviranomaisten alueellisen tietojenvaihtojärjestelmän perustamista Länsi-Afrikan kanssa ja sen toteuttamista niin, että Afrikan valtioiden ja Länsi-Afrikan valtioiden talousyhteisön käyttöön tarjotaan muun muassa koulutukseen ja seurantaan tarvittava taitotieto ja tarvittavat resurssit;

Muut järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa koskevat suositukset

30. korostaa, että laillisuuden kulttuurin edistäminen on tärkeää ja että on lisättävä kansalaisten tietoisuutta siitä, ja korostaa yleisen mielipiteen merkitystä; katsoo, että täysin rajoituksitta toimivalla lehdistöllä on tässä suhteessa keskeinen rooli, sillä se voi tutkia järjestäytyneen rikollisuuden yhteyksiä merkittäviin valtakeskittyymiin ja julkistaa ne; katsoo, että tämä toiminta on turvattava niin, että samalla asianmukaisesti kunnioitetaan perusoikeutta ihmisarvoon, kunniaan ja yksityisyyteen; kehottaa komissiota ehdottamaan laillisuuden kulttuurin kehittämiseksi toimintasuunnitelmia, joihin sisältyy myös tähän tarkoitukseen perustettuja budjettikohtia;
31. painottaa, että Euroopan unionin toimielinten ja jäsenvaltioiden on omaksuttava lapsikaupan yhteydessä kokonaisvaltainen lähestymistapa, jossa edistetään monialaisilla toimilla lapsikaupan uhreiksi joutuneiden tai uhreiksi joutumisen uhkaamien lasten oikeuksia; vaatii, että jäsenvaltiot osallistuvat aktiivisesti laittoman adoptoinnin torjuntaan ja kehittävät puitteet, joilla varmistetaan hylättyjen ja adoptoitujen lasten kehityksen seurannan avoimuus ja tehokkuus;
32. korostaa julkisen sektorin avoimuuden merkitystä järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa ja pyytää komissiota ryhtymään toimiin tarvittavien sääntöjen laatimiseksi ja varmistamaan, että sekä asiasta vastaavat toimielimet että kansalaiset ja lehdistö huolehtivat EU:n tukien täydestä jäljitettävyydestä ja niiden osoittamisen ja käytön valvonnasta; pyytää, että nämä tiedot tuodaan nopeasti saataville asianmukaiselle internet-sivustolle koneellisesti luettavassa, vertailtavissa olevassa avoimessa muodossa vähintään yhdellä EU:n työkielistä sen varmistamiseksi, että tällaiset tiedot ovat helposti saatavilla ja että kansalaisyhteiskunta voi käyttää niitä uudelleen ja muokata niitä edelleen; pyytää jäsenvaltioita hyväksymään vastaavanlaisia toimia, jotta kaikki julkisten varojen käyttö saadaan läpinäkyväksi, kiinnittäen erityistä huomiota paikallishallintoon, joka on alttiimpi järjestäytyneen rikollisuuden soluttautumiselle sekä ottamalla huomioon, että järjestäytyneen rikollisuuden torjuntatoimet ovat perusluonteeltaan salaisia;
33. pyytää asiaankuuluvan rangaistusjärjestelmän ja asianmukaisten vankeutta koskevien säännösten käyttöönottoa järjestäytyneeseen rikollisuuteen liittyville rikoksille rikosten tekemisen ennaltaehkäisemiseksi ja jotta vankeuden aikana ei olisi mahdollista jatkaa rikollisjärjestöjen ohjaamista tai niiden päämäärien ajamista ja uusien rikosten tekemistä, kunnioittaen kuitenkin kaikkia perusoikeuksia ja -vapauksia;

Järjestäytyneen rikollisuuden erityisiin toiminta-aloihin liittyvät torjuntatoimet

34. on vakuuttunut järjestäytyneen rikollisuuden ja korruption välisestä kiinteästä yhteydestä ja toistaa ponnekkaisesti jo kirjallisen kannanoton 02/2010 hyväksymisen myötä ilmaistun pyynnön, joka koskee toisaalta 27 jäsenvaltion korruption torjuntapolitiikan objektiivisen ja mitattavissa olevan arviointi- ja valvontamekanismin perustamista ja toisaalta EU:n toimielinten yleisen korruptionvastaisen politiikan laatimista; korostaa, että on omaksuttava aktiivinen toimintatapa korruption torjuntaan, ja pyytää komissiota asettamaan etusijalle toimet korruption torjumiseksi niin julkisella kuin yksityiselläkin sektorilla; pitää ensisijaisena tehokkaiden korruption vastaisten toimien määrittelyä naapuruuspolitiikkaa, liittymistä valmistelevia tukia sekä kehitysapuun tarkoitettujen varojen käyttöä varten ja katsoo, että niiden laatimisen olisi oltava erityisesti Euroopan

investointipankin ja EU:n ulkosuhdehallinnon yhteyteen perustettavien uusien elinten vastuulla; kehottaa komissiota tiedottamaan parlamentille toteutetuista toimista ja saavutetuista tuloksista sekä ryhtymään valvomaan niitä tehokkaasti;

35. pyytää jäsenvaltioita ratifioimaan välittömästi kansainväliset korruption vastaiset sopimukset, etenkin korruption vastaisen Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen ja Euroopan neuvoston lahjontaa koskevan rikos- ja siviilioikeudellisen yleissopimuksen (1999);
36. sitoutuu laatimaan säädöksiä, joilla varmistetaan, että henkilöt, jotka on lainvoimaisella tuomiolla tuomittu kuulumisesta rikollisjärjestöihin tai tyyppillisesti rikollisjärjestöihin liittyvistä rikoksista (kuten ihmiskauppa, kansainvälinen huumekauppa, rahanpesu, petos, korruptio ja kiristys), eivät voi asettua ehdokkaiksi Euroopan parlamenttiin; pyytää eurooppalaisia poliittisia ryhmiä hyväksymään itselleen sisäisiä eettisiä sääntöjä, jotta estetään myös näistä rikoksista tuomittujen henkilöiden ehdokkuus, vaikka tuomio ei olisi vielä lopullinen; pyytää jäsenvaltioita laatimaan vastaavia sääntöjä kansallisiin ja paikallisiin vaaleihin;
37. kehottaa komissiota laatimaan selkeät suuntaviivat sekä asianmukaiset lainsäädäntöehdotukset, joiden avulla järjestäytyneeseen rikollisuuteen ja mafiaryhmiin liitettyjä yrityksiä estetään osallistumasta julkisiin tarjouskilpailuihin ja julkisiin hankintamenettelyihin; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan julkisiin hankkeisiin sekä palvelu- ja hankintasopimukseen liittyvien rahavirtojen jäljitettävyyden sekä arvioimaan, onko tarpeen ottaa käyttöön sääntöjä, joihin sisältyy rangaistuksia julkisia hankintoja koskevien sopimusten hallinnollisten valintamenettelyjen häiritsemisestä; kehottaa komissiota varmistamaan, että direktiivin 2004/18/EY 45 artiklaa sovelletaan täysimääräisesti ja asianmukaisesti sulkemalla pois jo lähtökohtaisesti ns. vapaaehtoisten toimenpiteiden mekanismit, ja tekemään selväksi, että sekä oikeushenkilöille että luonnollisille henkilöille langetetut tuomiot johtavat kyseisten henkilöiden poissulkemiseen, sekä varmistamaan, että poissulkemisen perusteet eivät ole voimassa ainoastaan tuomion ajan, vaan että ne ovat pysyviä tai voimassa kohtuullisen ajan; kehottaa komissiota laatimaan ehdotuksia, joissa asetetaan perusteet poissulkemiselle julkisia hankintoja koskevista menettelyistä sekä erityisistä varotoimenpiteistä sellaisten henkilöiden suhteen, jotka ovat parhaillaan tutkinnan alaisena tai jotka on asetettu syytteeseen; pyytää ulottamaan poissulkemiseen johtavat rikokset koskemaan kaikkia tyyppillisesti järjestäytyneeseen rikollisuuteen liittyviin rikoksia ja ryhtymään toimiin, jotta asiaa koskevaa lainsäädäntöä ei kierrettäisi bulvaanien ja rahoittajien avulla; kehottaa jäsenvaltioita säätämään samantapaisista toimista, jotka koskevat kaikentyyppisiä sopimuksia, toimilupia, lupia tai valtiontukia silloinkin, kun niistä ei säädetä EU:n lainsäädännössä; kehottaa komissiota kehittämään asianmukaisia oikeudellisia ja operationaalisia välineitä tietojen vaihtamiseksi jäsenvaltioiden kesken sekä jäsenvaltioiden ja EU:n toimielinten ja virastojen kesken ja laatimaan mustia listoja julkisten varojen väärinkäytön estämiseksi;
38. on tyytyväinen ihmiskaupan ehkäisemisestä ja torjumisesta annetun direktiivin 2011/36/EU hyväksymiseen ja toteaa, että kyseinen ilmiö liittyy usein järjestäytyneeseen rikollisuuteen liittyvään prostituutioon ja työvoiman hyväksikäyttöön, elinten

poistamiseen ja orjuuteen; korostaa, että on äärimmäisen tärkeää panna tämä direktiivi nopeasti ja tehokkaasti täytäntöön;

39. kehottaa jäsenvaltioita ja EU:n toimielimiä kiinnittämään asianmukaista huomiota siihen, että järjestäytynyt rikollisuus jatkaa edelleen oman toimintansa ja omien intressiensä tukemista huumekaupalla ja pyrkii laajentamaan laittomien huumeiden maailmanmarkkinoita uusille markkinoille ja uusiin aineisiin;
40. kehottaa Euroopan investointipankkia ja kaikkia Euroopan kehitysrahoituslaitoksia tehostamaan offshore-rahoituskeskuksia ja yhteistyöhaluttomia oikeudenkäyttöalueita koskevia toimintalinjojaan etenkin niin, että ne laativat luettelon OECD:n mustalla ja harmaalla listalla olevista oikeudenkäyttöalueista, joita on valvottava tiukemmin, tarvittaessa suorittamaan jokaista maata koskevan due diligence -tarkastuksen sekä kieltämään kaikenlaisen rahoituksen välittäjien tukemisen suuririskisiksi katsotuilla oikeudenkäyttöalueilla sekä vaatimalla erilaisiin toimiin osoitetun rahoitustuen myöntämisen perusedellytykseksi sen, että yhteistyöhaluttomilla oikeudenkäyttöalueilla ja offshore-rahoituskeskuksissa toimipaikkaansa pitävät rekisteröidyt yritykset sijoittautuvat uudelleen; kehottaa EU:n toimielimiä ja jäsenvaltioita sitoutumaan aktiivisesti sen varmistamiseen, että kaikki rahanpesun vastaisen toimintaryhmän antamat 40 suositusta pannaan asianmukaisesti täytäntöön hyväksymällä jokaiselle erityiset toimintalinjansa, joihin kuuluu tehostettu due diligence -tarkastus erityisesti poliittisesti aroissa tapauksissa;
41. korostaa, että järjestäytynyt rikollisuus käyttää viestintä- ja tietotekniikkaa laittomiin tarkoituksiin sellaisten rikosten tekemiseen, joihin liittyy henkilöllisyyden varastamista, tietoverkkorikollisuutta, petoksia, laitonta uhkapeliä ja urheilutapahtumien manipulointia; kehottaa tässä yhteydessä luomaan yhdenmukaisen EU:n sääntelykehyksen; pyytää EU:n toimielimiä kehottamaan mahdollisimman monta kansainvälistä kumppaniaan allekirjoittamaan ja ratifioimaan vuonna 2001 tehdyn tietoverkkorikollisuutta koskevan yleissopimuksen; korostaa, että rikollisjärjestöt keskittyvät enenevässä määrin rahanpesu- ja talousrikoksiin, mikä voi johtaa internetissä tehtyjen rikosten yhä nopeampaan kasvuun;
42. pyytää EU:n toimielimiä antamaan voimakkaan signaalin EU:n tasolla ja maailmanlaajuisesti rahoitusmarkkinoita hyödyntävän rahanpesun kaikkien muotojen torjumiseksi, erityisesti harkitsemalla mahdollisia pääomavalvonnan toimia, kuten myös Kansainvälinen valuuttarahasto hiljattain suositti, kannustamalla rajoittamaan rahoitusmarkkinoiden levittäytymistä lyhyen aikavälin operaatioissa ja säätämällä suuremmasta avoimuudesta julkisten varojen käytössä alkaen yksityisen sektorin kehityksen tukemiseen tarkoitetuista varoista ja toteuttamalla vakavia ja tehokkaita toimia veroparatiiseja vastaan siten, että otetaan käyttöön maakohtaista taloudellista raportointia koskeva velvoite kaikille monikansallisille talouden toimijoille, edistetään monenkeskistä sopimusta verotustietojen vaihdosta sekä tarkistetaan veroparatiisin määritelmää ja näiden salaisten oikeudenkäyttöalueiden luetteloa; kehottaa komissiota laatimaan selkeät rahavirtojen jäljitettävyyttä koskevat suuntaviivat, jotta laittomasta toiminnasta peräisin olevien rahojen pesua koskevien tapausten yksilöinti helpottuu; kehottaa komissiota lainsäädäntöehdotuksessaan rahanpesua koskevan direktiivin ajantasaistamiseksi yleistämään mahdollisimman pitkälle rahanpesun kriminalisoinnin sekä luomaan oikeusperustan mahdollisimman laajoille tutkintavaltuuksille tällä saralla; kehottaa tässä yhteydessä vaatimaan kaikkia jäsenvaltioita kriminalisoimaan niin kutsuttu itse suoritettu

rahanpesu, toisin sanoen saman henkilön tai yrityksen, joka on hankkinut varat laittomin keinoin, itse suorittama rahanpesu; kehottaa lisäksi komissiota tarkastelemaan ehdotuksessaan mahdollisuutta ulottaa rahanpesun kriminalisointi sellaisiin tapauksiin, joissa tekijän olisi pitänyt tietää, että kyseessä oleva omaisuus on hankittu rikoksella;

43. pyytää komissiota tarkkailemaan tiiviisti, kuinka ajoissa ja kuinka tehokkaasti jäsenvaltiot ovat saattaneet osaksi kansallista lainsäädäntöään direktiivin ympäristönsuojelusta rikosoikeudellisin keinoin; kehottaa komissiota kehittämään luovia välineitä syytteiden nostamiseksi sellaisista ympäristörikoksista, joihin liittyy järjestäytyntä rikollisuutta, esimerkiksi esittämällä ehdotuksen, jolla siirretään EU:n tasolle Italian hyvät kokemukset, joita se on saanut otettuaan käyttöön rikosnimikkeen ”jätteiden laitonta kauppaa varten järjestäytyntä toiminta”, joka on luokiteltu vuodesta 2011 alkaen huomattavia sosiaalisia vaikutuksia aiheuttavaksi rikokseksi (ja tämän vuoksi sitä käsitellään alueellisessa mafian vastaisessa elimessä); kehottaa luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskevan yleissopimuksen toimistoja ryhtymään jämerämpiin toimiin sekä parantamaan EU:n tasolla keskinäistä koordinoitua suojeltujen ja uhanalaisten eläin- ja kasvilajien laittoman kaupan torjumisessa;
44. kehottaa jäsenvaltioita omaksumaan aktiivisen toimintatavan kiristystapauksia tutkiessaan ja samaan aikaan tiedustelutoimintaan pohjautuvien tutkimusten käynnistämisen kanssa ottamaan käyttöön kannustimia ja muita taloudellisen tuen muotoja, joiden avulla valituksen tekijät voivat jatkaa liiketoimintaansa; katsoo, että on oleellista vahvistaa sekä kansalaisyhteiskunnan ja kansalaisyhteiskunnan kanssa tehtävien kumppanuuksien asemaa että oikeus- ja poliisilaitosta ja että tätä on kannustettava; kehottaa jäsenvaltioita kannustamaan kansalaisia, kauppiaita ja yrittäjiä allekirjoittamaan yhteistyömuistioita tapauksissa, jotka koskevat valituksia kiristysrikollisista menettelyistä, jotta kauppiat ja yrittäjät voivat jatkaa toimintaansa valituksista aiheutuvista vaikeuksista huolimatta; kehottaa komissiota järjestäytyntä rikollisuuden tuottaman hyödyn takavarikointia koskevassa direktiiviehdotuksessaan ulottamaan toimet, joista tällä hetkellä säädetään puitepäätöksen 2005/212/YOS 3 artiklan 1 kohdassa, koskemaan myös kiristysrikoksia;
45. kehottaa komissiota sisällyttämään erityisiä järjestäytyntä rikollisuutta koskevia säännöksiä väärentämisen vastaiseen toimintaan sovellettavaan lainsäädäntökehykseen; kannattaa vahvistetusta tulliyhteistyöstrategiasta 23. lokakuuta 2009 annetun neuvoston päätöslauselman päätöksiä ja viittaa erityisesti uusiin yhteistyömuotoihin ja tutkintateknikoihin, tulli-, poliisi- ja muiden toimivaltaisten viranomaisten yhteistyöhön perustuvaan institutionaaliseen toimintatapaan ja nykyisten yhteistyömenettelyjen tehostamiseen tehokkaan lähestymistavan kehittämiseksi rajat ylittävän järjestäytyntä rikollisuuden torjumiseksi ja laittomasti hankitun omaisuuden takavarikoimiseksi koko EU:n alueella; katsoo, että näitä seikkoja on painotettava mahdollisimman paljon tullilainsäädännön noudattamista koskevasta yhteistyöstä laadittua viidennettä toimintasuunnitelmaa hyväksyttäessä ja täytäntöönpannassa;
46. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle jäsenvaltioiden parlamenteille, Europolille, Eurojustille, Euroopan investointipankille, Interpolille ja Yhdistyneiden kansakuntien huumeiden ja rikollisuuden torjunnan toimistolle.

PERUSTELUT

On yleisesti tiedossa, että järjestäytynyt rikollisuus aiheuttaa huomattavia yhteiskunnallisia kustannuksia ja resurssien (esimerkiksi taloudellisten ja työvoimaresurssien) hävikkiä, se vahingoittaa vapaita yhteismarkkinoita ja turmelee yritysten ja laillisen talouden toimintaa, edistää korruptiota ja saastuttaa ja tuhoaa ympäristöä, loukkaa ihmisoikeuksia ja vääristää demokratian pelisääntöjä. Järjestäytyneen rikollisuuden vaikutukset ulottuvat sitoumuksiin, joita Euroopan unionilla on suhteessa kansalaisiinsa, ja siksi EU:n toimielinten on toteutettava järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi konkreettisia poliittisia toimia, joilla saavutetaan kouriintuntuvia ja merkittäviä tuloksia.

Tähän on lisättävä vielä se, että järjestäytynyt rikollisuus, erityisesti mafiatyyppinen rikollisuus, käyttää hyväkseen globalisaatiota, EU:n sisäisten rajojen poistumista sekä jäsenvaltioiden lainsäädännön eroja hankkiakseen yhä suurempia voittoja ja varmistaa rankaisemattomuuden. Tällainen toiminta on käynyt mahdolliseksi, koska järjestäytynyt rikollisuus on luonut konsensuksen ja tuen verkoston, johon liittyy syväle ulottuva soluttautuminen politiikkaan, julkishallintoon ja lailliseen talouteen, mistä on saatu huolestuttavat todisteita oikeudenkäyntien ja tutkinnan yhteydessä.

Järjestäytynyt rikollisuus toimii nykyisin kansainvälisesti yli rajojen ja sen torjunnassa on toimittava samoin. Lisäksi, kuten komissiokin on tunnustanut, Italian mafiajärjestöjen ('ndrangheta, camorra, cosa nostra, sacra corona unita) leviäminen ja juurtuminen lähes kaikkiin EU:n jäsenvaltioihin sekä eurooppalaisten ja Euroopan ulkopuolisten rikollisjärjestöjen, esimerkiksi Venäjän mafian, Kiinan mafian, Albanian mafian, Nigerian mafian, Turkin ja Pohjois-Afrikan rikollisjärjestöjen sekä Kolumbian ja Meksikon huumausainekartellien, välille perustetut verkostot muodostavat kaikilta osin huolestuttavan eurooppalaisen ongelman.

Lissabonin sopimuksella avattiin uusia mahdollisuuksia ja uusia välineitä EU:n tasolla oikeus- ja poliisiyhteistyössä ja kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan erikoistuneiden elinten (Europol, Eurojust, OLAF, Euroopan syyttäväviranomainen) ja torjunnan tehostamiseksi laadittujen yhteisten sääntöjen kautta.

Tämän mietinnön kunnianhimoisena tavoitteena on määritellä Euroopan parlamentin suuntaviivat ja ehdotukset järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi EU:n tasolla. Eräiden yleisluontoisten huomautusten jälkeen esitetään toimia EU:n lainsäädäntökehysten parantamiseksi, mukaan luettuna eräät erityistoimet mafiatyyppisten rikollisjärjestöjen kansainvälistymisen torjumiseksi. Erittäin tärkeitä ovat eri tavoin järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan osallistuvien EU:n rakenteiden vahvistaminen ja niiden toiminnan kehittäminen ja niiden suhteet muihin kansainvälisiin elimiin kuten Yhdistyneiden kansakuntien huumeiden ja rikollisuuden torjunnan toimistoon ja Interpoliin.

Rikosoikeudellisten päätösten vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen täytäntöönpanoon järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi sekä oikeudellisen yhteistyön parantamiseen jäsenvaltioiden välillä ja suhteessa kolmansiin maihin on kiinnitetty runsaasti huomiota.

On syvennettävä EU:n toteuttamaa politiikkaa järjestäytyneen rikollisuuden keskeisillä toiminta-aloilla ja erityisesti seuraavilla: ihmiskauppa ja ihmisten hyväksikäyttö; kansainvälinen huumausaineiden laiton kauppa; aseiden laiton kauppa, rahanpesu ja talousrikokset; korruptio, järjestäytyneen rikollisuuden, politiikan ja julkishallinnon nivoutuminen toisiinsa ja rinnakkaiselo sekä järjestäytyneen rikollisuuden harjoittama julkisten varojen (erityisesti EU:n varojen) kavaltaminen; ympäristömafiat ja ympäristörikokset; verkkorikollisuus; tuotteiden väärentäminen ja salakuljetus; kiristäminen ja koronkiskonta.

31.5.2011

NAISTEN OIKEUKSIEN JA SUKUPUOLTEN TASA-ARVON VALIOKUNNAN LAUSUNTO

kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnalle

järjestäytyneestä rikollisuudesta Euroopan unionissa
(2010/2309(INI))

Valmistelija: Silvia Costa

EHDOTUKSET

Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunta pyytää asiasta vastaavaa kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

- A. ottaa huomioon, että naisten ja tyttöjen osuus järjestäytyneen rikollisuuden, erityisesti henkilöihin kohdistuvien rikosten, välittömistä ja välillisistä uhreista on suuri,
- B. ottaa huomioon, että integrointi, sosiaalinen osallistaminen ja syrjinnän torjuminen ovat edellytyksiä tehokkaan rikosten torjunnan takaamiselle,
- C. ottaa huomioon, että naisilla käytävän kaupan syyt johtuvat usein naisten oikeuksien turvaamisen puutteesta, sukupuolten erilaisesta asemasta, sorrosta, syrjinnästä ja laajalle levinneestä sukupuoleen perustuvasta väkivallasta sekä monien hallitusten epäonnistumisesta sukupuolten välisen kuilun poistamisessa sekä naisten sosiaalisten, poliittisten ja taloudellisten oikeuksien suojelussa,
- D. ottaa huomioon, että järjestäytyneen rikollisuuden muotoihin kohdistuvat uudistusmieliset toimintalinjat, kuten prostituution laillistaminen, voivat kannustaa rikollisjärjestöjä horjuttamaan järjestelmää, jotta niiden voitot säilyvät ennallaan,
- E. ottaa huomioon, että laittomat maahanmuuttajanaiset ja -tytöt ovat haavoittuvampia järjestäytyneelle rikollisuudelle, esimerkiksi prostituution ja ihmiskaupan kautta, kuin naiset ja tytöt, jotka ovat EU-maan kansalaisia,
- F. ottaa huomioon, että useimmissa rikosmuodoissa rikoksentekijät ovat huomattavasti vähemmän todennäköisesti naisia kuin miehiä mutta naiset voivat mahdollisesti myös olla

merkittävässä roolissa uhrien hyväksikäytössä, kun on kyse henkilöihin kohdistuvista rikoksista ja huumekaupasta, tai he voivat olla sekä uhrin että rikoskumppanin kaksoisroolissa järjestäytyneissä rikollisryhmissä kuten mafioissa,

- G. ottaa huomioon, että lasten oikeuksien loukkaaminen, lapsiin kohdistuva väkivalta ja laittoman adoption yhteydessä harjoitettu lapsikauppa ovat edelleen vakavia huolenaiheita EU:ssa,
- H. ottaa huomioon, että yhä useammat naiset ovat mukana järjestäytyneen rikollisuuden vastaisessa toiminnassa oikeudellisina asiantuntijoina, lainvalvojina ja rikostutkijoina sekä kansalaisjärjestöjen jäseninä,
- I. ottaa huomioon, että verkkorikolliset hyökkäävät erityisesti naisiin ja lapsiin ja käyttävät heitä hyväkseen,
- J. ottaa huomioon, että naisten seksikauppa Euroopassa on muuttunut merkittävästi 50 viime vuoden aikana ja siitä on tullut kannattavaa ja erittäin tuottoisaa liiketoimintaa, joka muodostaa osan monenlaisesta järjestäytyneestä rikollisuudesta muodostuvaa verkostoa,
1. kehottaa jäsenvaltioita tehostamaan järjestäytyneen rikollisuuden ehkäisemistä ja torjuntaa sukupuolinäkökohdat huomioon ottavien erityistoimenpiteiden avulla, esimerkiksi seuraavien:
- alan ammattilaisten monitieteisen koulutuksen edistäminen sekä heikossa asemassa oleville ryhmille suunniteltujen koulutusohjelmien sekä parhaiden käytäntöjen ja asiantuntemuksen vaihdon kehittäminen, myös sellaisen, joka koskee laillisuuden kulttuurin edistämistä erityisesti nuorten keskuudessa,
 - valistuskampanjoiden järjestäminen yhteistyössä kansalaisyhteiskunnan järjestöjen, kansalaisjärjestöjen, naisjärjestöjen ja tiedotusvälineiden kanssa,
 - sellaisten tehokkaiden avustus- ja tukitoimien, kuten turvallisen majoituksen, takaaminen uhreille, joissa otetaan huomioon naisten ja tyttöjen erityistarpeet; annettavaan apuun ja tukeen olisi sisällytettävä vähintään minimimäärä toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen uhrin toipumisen kannalta,
 - sellaisilta mainoksilta suojeleminen ja sellaisten mainosten ennaltaehkäisy, jotka saattavat liittyä ihmiskauppaan tai ihmisten hyväksikäyttöä koskeviin palveluihin,
 - monenlaisesta ja ristikkäisestä syrjinnästä kärsiville yhteisöille erityisesti suunnattujen kampanjoiden suunnittelu ja täytäntöönpano;
2. pitää myönteisinä ihmiskaupan ehkäisemisestä ja torjumisesta ja uhrien suojelemisesta 6. huhtikuuta 2011 annetun uuden Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin¹ tavoitteita ja kehottaa äskettäin nimitettyä ihmiskaupan torjunnan koordinaattoria varmistamaan, että EU:n tasolla sovelletaan johdonmukaista lähestymistapaa, jossa sukupuolinäkökulma otetaan huomioon;

¹ Ei vielä julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

3. vaatii kehittämään EU:n tasolla kattavan lainsäädäntökehyksen uhrien, todistajien, oikeuden kanssa yhteistyötä tekevien ja heidän omaistensa suojelemiseksi sekä heitä koskevia kansallisia ja rajat ylittäviä tehokkaita suojelutoimia, sellaisia kuin eurooppalainen suojelumääräys ja täyden anonymiteetin takaavat toimenpiteet pelottelu- ja kostotoimien torjumiseksi, ja kiinnittämään erityistä huomiota niiden naisten asemaan, jotka haluavat sanoutua irti järjestäytyneestä rikollisuudesta, erityisesti kun perheenjäsenet ovat siinä mukana;
4. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ottamaan asianmukaisesti huomioon, että naiset kärsivät usein suoraan tai epäsuorasti koronkiskonnan taloudellisista ja oikeudellisista seurauksista;
5. kehottaa liittämään sukupuolinäkökulman parhaillaan keskusteltavaan ehdotukseen direktiiviksi tietojärjestelmiin kohdistuvista hyökkäyksistä ja neuvoston puitepäätöksen 2005/222/YOS kumoamisesta;
6. pyytää jäsenvaltioita asettamaan rikkomusten vakavuuteen suhteutetut asianmukaiset rikoslainsäädännölliset seuraamukset sellaisten palvelujen käyttäjille kuin lapsipornografiaa sisältävät verkkosivustot, jotka perustuvat ihmisten hyväksikäyttöön tai ihmiskauppaan tai elin- kudos- ja solukauppaan;
7. painottaa, että Euroopan unionin toimielinten ja jäsenvaltioiden on omaksuttava lapsikaupan yhteydessä kokonaisvaltainen lähestymistapa, jossa edistetään monialaisilla toimilla lapsikaupan uhreiksi joutuneiden tai uhreiksi joutumisen uhkaamien lasten oikeuksia; vaatii, että jäsenvaltiot osallistuvat aktiivisesti laittoman adoptoinnin torjuntaan ja kehittävät puitteet, joilla varmistetaan hylättyjen ja adoptoitujen lasten kehityksen seurannan avoimuus ja tehokkuus;
8. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tarkastelemaan mahdollisia keinoja tarjota riittävät korvaukset uhrien sukulaisille, erityisesti lapsille, ja ottamaan huomioon, että rikokset ovat luonteeltaan usein rajatylittäviä;
9. kehottaa jäsenvaltioita edistämään naisten osallistumista järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan tämän alan ammattilaisina tai kansalaisyhteiskunnan järjestöissä;
10. kehottaa Eurojustia ja Europolia edistämään naisten asianmukaista edustusta kyseisten elinten päätöksentekotehtävissä;
11. kehottaa jäsenvaltioita vaihtamaan ennaltaehkäisyä ja uhrien suojelua koskevia hyviä käytäntöjä;
12. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita edistämään uhrien perheiden asiaa ajavien yhdistysten asemaa ja vuoropuhelua tällaisten yhdistysten ja toimielinten välillä sekä perustamaan EU:n laajuisen foorumin kyseisille yhdistyksille;
13. kehottaa jäsenvaltioita tekemään yhteistyötä media-alan toimijoiden kanssa ja määrittelemään toimintaa sekä uhrien ja heidän perheidensä ihmisarvon ja yksityisyyden kunnioittamista koskevat säännöt, jotta vältetään heidän joutumisensa uudelleen uhriksi ja muut riskit;

14. kehottaa Eurojustia ja Europolia keräämään tilastotietoja järjestäytyneestä rikollisuudesta myös sukupuolinäkökulmaa soveltaen;
15. korostaa tarvetta tutkia rajatylittävän rikollisuuden kehityssuuntia, myös sukupuolinäkökulmaa soveltaen, analysoimalla myös tekijöitä, jotka johtavat naisten ja tyttöjen osallistumiseen järjestäytyneeseen rikollisuuteen, kuten oleskeluoikeuksia koskeva laitton tilanne, vaikeudet päästä työmarkkinoille, maahanmuutto, hyväksikäyttöä pakeneminen ja perheen taholta tulevat paineet.

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	25.5.2011
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 29 -: 0 0: 2
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Regina Bastos, Edit Bauer, Emine Bozkurt, Marije Cornelissen, Silvia Costa, Edite Estrela, Iratxe García Pérez, Lívia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Nicole Kiil-Nielsen, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Constance Le Grip, Astrid Lulling, Elisabeth Morin-Chartier, Angelika Niebler, Siiri Oviir, Antonyia Parvanova, Raúl Romeva i Rueda, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Eva-Britt Svensson, Britta Thomsen, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Anne Delvaux, Mojca Kleva, Kartika Tamara Liotard, Gesine Meissner, Norica Nicolai, Antigoni Papadopoulou
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (187 art. 2 kohta)	Roger Helmer, Jacek Włosowicz

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	29.9.2011
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 49 -: 0 0: 2
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Jan Philipp Albrecht, Sonia Alfano, Alexander Alvaro, Roberta Angelilli, Viliija Blinkevičiūtė, Mario Borghezio, Rita Borsellino, Emine Bozkurt, Simon Busuttil, Carlos Coelho, Rosario Crocetta, Tanja Fajon, Hélène Flautre, Kinga Gál, Kinga Göncz, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, Salvatore Iacolino, Lívia Járóka, Juan Fernando López Aguilar, Monica Luisa Macovei, Clemente Mastella, Véronique Mathieu, Nuno Melo, Louis Michel, Jan Mulder, Antígoni Papadopoulou, Georgios Papanikolaou, Carmen Romero López, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Renate Sommer, Valdemar Tomaševski, Kyriacos Triantaphyllides, Wim van de Camp, Axel Voss, Renate Weber, Tatjana Ždanoka
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Edit Bauer, Anna Maria Corazza Bildt, Cornelis de Jong, Ioan Enciu, Monika Hohlmeier, Franziska Keller, Mariya Nedelcheva, Hubert Pirker, Debora Serracchiani, Gianni Vattimo
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (187 art. 2 kohta)	Ricardo Cortés Lastra, Anna Rosbach, Andrea Zanoni